

Handläggare
Linda Wikman
Telefon: 0850810050

Till
Östermalms stadsdelsnämnd
2020-08-27

Gemensam skrivelse om tryggt och trivsamt Östermalm.

Svar på skrivelse från Östermalms stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden föreslår att stadsdelsförvaltningen ska genomföra en trygghetsinventering som ska ligga till grund för insatser kopplat till att öka tryggheten på Östermalm. Stadsdelsförvaltningen har en samverkansöverenskommelse med polisen där prioriterade samverkansområden identifierats. Dessa samverkansområden har identifierats genom en lokal lägesbild¹ som uppdateras minst en gång per år, den senaste i februari 2020. Insatser kopplas sedan till de prioriterade samverkansområdena. Insatserna är både situationella och sociala och på kort respektivelång sikt.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden lämnade in en skrivelse om att gemensamt uppnå ett tryggt och trivsamt Östermalm. Nämnden föreslår att en trygghetsinventering genomförs och att föreslagna åtgärder kopplas till resultatet av trygghetinventeringen.

Ärendets beredning

Ärendet är berett av staben på Östermalms stadsdelsförvaltning.

Ärendet

Stadsdelsnämnden föreslår, utifrån en något ökad otrygghet i stadsdelen, enligt Trygghetsmätningen i Stockholm stad², att en trygghetsinventering genomförs av stadsdelsförvaltningen. Resultatet av denna trygghetsinventering ska ligga till grund för

---

¹ Lägesbilden som reviderades 2020 bygger på framförallt genomförda trygghetsmätningar (av Stockholms stad och Brå), polisanmälda brott och medborgardialoger som polisen genomfört. Trygghetsperspektivet är viktig del i lägesbilden för Östermalm.

² Den minskande tryggheten är genomgående för alla stadsdelar. Östermalm är alltså den minst trygga stadsdelen, enligt Stockholms stads Trygghetsmätning.

förvaltningens fortsatta arbete med att förbättra tryggheten på Östermalm i samverkan med andra aktörer. Stadsdelsnämnden föreslår insatser som fler synliga poliser i stadsdelen, ordningsvakter, trygghetskameror, bosamverkan, trygghetsvandringar, platsamverkan och ökad belysning. Utöver dessa förslag betonar nämnden vikten av ett starkt förebyggande socialt arbete.

Synpunkter och förslag

Östermalms stadsdelsförvaltning instämmer med nämnden om vikten av att förebyggande arbete görs och måste göras i samverkan för att nå resultat. En fungerande samverkan med såväl civilsamhället, andra förvaltningar, myndigheter och inte minst polisen är viktig. Förvaltningen bevakar och lyfter kontinuerligt lokala intressen för Östermalm i dessa sammanhang.

Stadsdelsförvaltningen har sedan flera år en samverkansöverenskommelse med polisen. Samverkansöverenskommelsen är uppdaterad och bygger på en gemensam lokal lägesbild som uppdaterades i februari 2020. Revidering och uppföljning sker minst en gång per år. Den lokala lägesbilden bygger bland annat på olika trygghetsmätningar, polisanmälda brott och medborgardialoger.

I den nya samverkansöverenskommelsen identifieras fyra prioriterade samverkansområden för Östermalm;

- Unga i risk för kriminalitet
- Bostadsinbrott
- Riktat arbete mot avgränsade platser
- Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer

I den lokala lägesbilden lyfts insatser som kopplas till de identifierade och prioriterade samverkansområdena. Utifrån dessa prioriterade områden kommer arbetsgrupper, enligt plan, att starta under 2020. I arbetsgrupperna ingår representanter från såväl förvaltningar, polisen som civilsamhället. Det har sedan tidigare funnits arbetsgrupper kring snarlika teman, dessa arbetsgrupper kommer i möjligaste mån att återupptas och utvecklas. Sammankallande är Östermalms stadsdelsförvaltning.

För att bli effektivare i det förebyggande arbetet så kommer arbetsgrupperna, liksom mötesstrukturen kring flera förebyggande frågor, att synkroniseras. Genom att skapa en gemensam struktur blir också de förebyggande frågorna lättare att implementera i förvaltningens ordinarie verksamhet. Ett exempel är den befintlig överenskommelse som finns mellan stadsdelsförvaltningen och utbildningsförvaltningen kring barn och unga.

En styrgrupp, en beredningsgrupp och en riktad arbetsgrupp kommer att arbeta samlat förebyggande med berörda förvaltningar, myndigheter och civilsamhället utifrån såväl denna överenskommelse som den med polisen. Detta gör att arbetet blir mer effektivt och en helhet istället utifrån, som det annars lätt blir, olika parallella stuprör.

Arbetsgruppen *unga i risk för kriminalitet*, har en klar problembild att arbeta utifrån som pekar på att unga på Östermalm i högre utsträckning uppger att de utsatts för stölder och rån samt att de också uttrycker en större oro kring att råka ut för dessa brott. Uppgiften för arbetsgruppen kommer att bli att göra en orsaksanalys utifrån problembilden och att utifrån den föreslå och genomföra lämpliga åtgärder. Arbetsgruppen kommer rapportera till beredningsgruppen som i sin tur tar det vidare till styrgruppen. Inriktning och frågor kan i sin tur komma från styrgruppen, via beredningsgruppen till arbetsgruppen. Arbetsgruppen kommer att ta avstamp i det socialt förebyggande Ungdomsforum³ som funnits tidigare i stadsdelen där såväl skola, fritid och civilsamhället ingått. Sammankallande är stadsdelens preventionssamordnare.

Bostadsinbrott är ännu ett prioriterat samverkansområde som identifierats i den lokala lägesbilden. Utsattheten på Östermalm för bostadsinbrott är högre än för någon annan innerstadsstadsdel och oron för att drabbas av detta är också högre. Den mest framgångsrika arbetsmetoden för att förebygga bostadsinbrott är grannsamverkan. En fungerande grannsamverkan kan minska brottsligheten i ett område med upp till 26%, enligt Brå. I Norrmalms lokalpolisområde kallas grannsamverkan i flerfamiljshus för bosamverkan. Frågan ägs av polisen men stadsdelsförvaltningen, i samverkan med polisen, talar för metoden samt sätter intresserade i kontakt med rätt polis. En lokal arbetsgrupp kommer även att bildas initialt med polisen kring bostadsinbrott på Östermalm. Syftet är att hitta fler sätt att samverka kring frågan med målet att minska antalet bostadsinbrott och rädslan för densamma på Östermalm. Sammankallande är stadsdelens trygghets- och säkerhetssamordnare.

Brott i offentlig miljö, eller *riktat arbete mot avgränsade platser*, är också ett identifierat och prioriterat arbetsområde. Utifrån medborgardialoger, som polisen genomfört, och polisanmälda brott så sticker framförallt området kring Stureplan ut. Men även olika

Östermalms stadsdelsförvaltning
Stab

Karlavägen 104
Box 24 156
10451 Stockholm
Växel 08-50810000
Fax

ostermalm@stockholm.se
stockholm.se

---

³ Ungdomsforum var en mötesform för de som arbetar med ungdomar på olika sätt i stadsdelen exempelvis inom skola, fritid eller församling.

knutpunkter både uppfattas som otryggare och det rapporteras också fler brott från dessa platser. Det finns redan ett etablerat samarbete mellan staden (såväl stadsdelen och andra berörda förvaltningar) kring exempelvis trafikavstängning kring Stureplan vissa dagar och tidpunkter för att minska brottsligheten och öka tryggheten. Stadsdelen har under senvåren medverkat i en ansökan om så kallat LOV3-område i Humlegården, som ligger i direkt anslutning till Stureplan. I Humlegården finns, förutom att det är ett stort parkområde, såväl en parklek som en fritidsgård. Otryggheten upplevs på den mörkare delen av dygnet som hög och många som är ute och festar använder parken som passage. Även drog- och sexhandel rapporteras från denna plats. Med ett LOV3 och de ordningsvakter som i så fall skulle kunna vara på plats ser vi goda möjligheter att minska brottsligheten och öka tryggheten i området. En ständig dialog pågår utöver detta med polisen om resurser, om exempelvis fler patrullerande poliser på Östermalm. Ordningsvakterna inom detta LOV3 skulle vara ett mycket viktigt komplement i det förebyggande och trygghetskapande arbetet och skulle också kunna frigöra viktiga polisiära resurser för andra ställen på Östermalm.

Trygghetsvandringar är en annan form av insats på specifika platser. Stadsdelen sammankallar berörda kring den specifika platsen som det ska trygghetsvandras kring. Det kan vara stadens verksamheter, fastighetsägare, boenderepresentanter, näringsliv eller andra intressenter på platsen. Identifiering av problem och otrygghetskapande faktorer görs på plats av deltagarna. Ökade personella resurser, belysning och slyröjning är exempel på vanliga åtgärder efter trygghetsvandringar. Därför är det viktigt att representanter från exempelvis trafikkontoret deltar på trygghetsvandringarna eftersom de till ofta ansvarar för belysningen och har kompetensen att justera den efter den aktuella platsens behov. Förbättrad belysning är en ofta efterfrågad och en uppskattad insats för att öka tryggheten på en specifik plats. Eventuella behov av insatser som trygghetskameror och ordningsvakter beaktas också i samband med exempelvis trygghetsvandringar. Åtgärderna är dock lite mer komplicerade då inte stadsdelen eller någon enskild förvaltning kan besluta att åtgärderna ska verkställas. Däremot kan stadsdelen alltid ta initiativ till att ansöka om kamerabevakning eller ett LOV3-område utifrån en väl dokumenterad problembild på stadens mark. Det slutgiltiga beslutet ligger dock hos andra myndigheter⁴.

Östermalms stadsdelsförvaltning
Stab

Karlavägen 104
Box 24 156
10451 Stockholm
Växel 08-50810000
Fax
ostermalm@stockholm.se
stockholm.se

En arbetsgrupp, som fokuserar på plaster som identifierats som utsatta och otrygga i den lokala lägesbilden, kommer att bildas med

---

⁴ Ansökan görs hos Datainspektionen och polismyndigheten är en remissinstans.

berörda förvaltningar, näringsliv och polisen. I de fall det redan finns nätverk kring platser, kommer stadsdelen i möjligaste mån försöka delta i dessa. Den lokala gruppen kommer att sammankallas av stadsdelens trygghets- och säkerhetssamordnare.

Ett annat exempel är *särskilt utsatta och sårbara brottsoffer*. Även här har det tidigare funnits en arbetsgrupp men som med tiden runnit ut i sanden. Under hösten 2020 kommer arbetet att återupptas och bland annat kommer representanter från funktionshinder- samt äldrerådet att ingå i arbetsgruppen. Dessa kommer även att fungera som länkar mellan råden, civilsamhället, och arbetsgruppen där exempelvis polisen kommer ingå. Brott som kommer att tas med i denna arbetsgrupp är exempelvis bedrägerier och våld i nära relation. I fokus är grupper i samhället som är extra sårbara i bemärkelsen att de har, av olika skäl, svårt att göra sin röst hörd. Sammankallande är stadsdelens trygghets- och säkerhetssamordnare.

Under 2020 avser Östermalms stadsdelsförvaltning att lägga en god grund för det förebyggande arbetet på kort och lång sikt. Genom att synkronisera det förebyggande arbetet inom flera områden och skapa arbetsgrupper från olika verksamheter ser vi goda förutsättningar att kunna bli mer effektiva. Arbetsgruppernas, inom de fyra prioriterade samverkansområdena, kommer även vara en källa vid revideringen av den lokala lägesbilden 2021. Deras bild av Östermalm kommer att bli en viktig pusselbit i det framtida förebyggande arbetet. Samverkan är och kommer att vara ett framgångsrikt sätt⁵ att uppnå minskad brottslighet och ökad trygghet på Östermalm.

Christina Klang
Stadsdelsdirektör

Bilagor

1. Tryggt och trivsamt Östermalm. En gemensam skrivelse från Östermalms stadsdelsnämnd.

Östermalms stadsdelsförvaltning
Stab

Karlavägen 104
Box 24 156
10451 Stockholm
Växel 08-50810000
Fax
ostermalm@stockholm.se
stockholm.se

---

⁵ Väl befäst i Brås rapport *Samverkan i lokalt brottsförebyggande arbete*, 2016.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Christina Klang, Stadsdelsdirektör	2020-06-26